ВИШЕ ОД ВЕСТИ

Зрна & громаде

(НОВЕМБАР-ДЕЦЕМБАР 2005)

(Сува дреновина.)

Лидери осам политичких партија из Републике Српске и Федерације БиХ успели су да усагласе седам реченица. Ни једна од њих не садржи ни једну конкретну одредницу, а објављене су под насловом „Изјава о потреби уставних промена у БиХ”.

То је резултат њиховог организованог викенд боравка у хотелу „Мејфлауер” у Вашингтону, четири кварта удаљеном од Беле куће, на „Дејтону, десет година после Дејтона”. Уз учешће високих званичника америчке администрације, прваци кључних владајућих и опозиционих странака три народа у БиХ обавезали су да ће до краја марта 2006. „приближити ставове и доћи до решења прихватљивих за све три стране”, спроводећи „уставне промене и реформе неопходне да БиХ што пре постане пуноправни члан НАТО-а и ЕУ”.

Тих седам исцеђених реченица „спасло је скуп”, али су се са њега сви разишли незадовољни. Срби због тога што концепт подразумева извесно јачање централне власти, муслимани зато што је изостао амерички притисак за стварање унитарне БиХ, Хрвати зато што је потпуно игнорисана њихова тежња за стварање трећег ентитета.

„Следе нам четири месеца у којима ће се ломити велики политички апетити”, изјавио је председник Српске Драган Чавић. „Ради се о промени устава, а не о заштити крмног биља. Ипак, у задатом року може доћи до договора, наравно под условом да се поједине странке или стране у преговорима не враћају на питања која воде у конфронтације, као што је питање постојања, односно укидања ентитета.”

На скупу у „Мејфлауеру” специјална награда за мир додељена је Ричарду Холбруку. Исту награду, пре њега, добили су Вилијем Клинтон и Џорџ Сорош. Има ли нешто нејасно?

(Службовање.)

„Скривени сегменти тајних служби и даље контролишу политичаре у Србији и блокирају процес европских интеграција”, изјавила је Весна Пешић, председник Центра за мир и демократски развој. Постоји завереничка група која одржава континуитет сарадње власти и тајних служби, додала је Пешићева у паузи конференције „Откивање тајне историје: Лустрација на западном Балкану”. Весна Пешић, баш као ни ова конференција, није нам открила у којој то земљи на свету власт не сарађује са тајним службама сопствене државе. Такође, није објаснила зашто је политички или етички прихватљивије „сарађивати” са страним тајним службама, него са таквим агенцијама сопствене земље. Није се бавила ни списковима сарадника иностраних тајних служби међу актуелним политичарима у Србији, мада стручњаци сматрају да је ту могла прикупити и доста (ауто)биографске грађе.

(Удовољити.)

Поводом почетка критичних преговора о Косову и Метохији, процењујући да је то баш фер и прави тренутак, у Војводини су се састали лидери три мађарске политичке партије и затражили да се истовремено покрене „расправа и о статусу Војводине". Један од њих је чак јавно затражио да Мађари у Војводини добију статус какав имају Срби на Косову и у Метохији. Кад се мало боље размисли, овој тројици требало би одмах удовољити.

(Струја.)

Споразум о стварању јединственог тржишта електричне енергије у региону југоисточне Европе, који је у Атини недавно потписао и српски министар енергетике Радомир Наумов, доноси нам бар два велика помака. Прво, државно предузеће ЕПС „више неће бити монополиста" и, друго, „струју више нећемо плаћати по најнижој цени у Европи".

Што рече афористичар: „Како да не будем срећан? Где год погледам, све мој до мојега!"

(Упозорење.)

„Сулудо је да овакву локацију препустимо некоме за мале паре. Панчево је на само 15 километара од Београда, који у промету деривата учествује чак 70 одсто. Имамо транспорт, речни, железнички, путни, имамо капацитете, обучене људе. Таква стратешка позиција је врло ретка", изјавио је Коста Илић, директор Рафинерије у Панчеву, пред почетак „процеса приватизације" једног од три највећа српска привредна система. „А ако НИС олако продамо, морамо знати да ће тај ко га купи стећи контролу

над више од 20 одсто државног буџета и тако на мала врата добити могућност да управља овом земљом.”

(Корак.)

После успешних преговора, Синдикат, Унија послодаваца и Влада Црне Горе договорили су се да минималну зараду у овој републици повећају са 50 на 52 евра.

(Скок.)

Српски бизнисмен Филип Цептер је, са своје четири милијарде долара капитала, најбогатији човек средње и источне Европе – објавио је пољски часопис „Впрост”, неколико месеци након што је на листи најбогатијих Цептера ставио на 37. место.

У првом рангирању богатство домаћег бизнисмена процењено је на око милијарду долара, али недавно је утврђено, на основу изјаве самог Цептера, да је оно четири пута веће. Званична промена листе, како најављује пољски лист, биће 2006.

(Решење.)

Према подацима Републичког завода за статистику, у Србији је 2003. године било 1.381 самоубиство, годину дана раније 1.449, а 2001. године 1.443. У односу на осамдесете године, стопа самоубистава је ипак повећана, јер је она, рецимо, 1985. године износила 16,4, а сада је око 18,9. Карактеристично је да је стопа самоубистава у Војводини и даље знатно већа него у централној Србији, годинама је била и два пута већа, а Суботица још важи за град са највећим бројем самоубистава.

(Ученици.)

Хомер Симпсон, лик из цртане серије „Симпсонови", најславнији је мушки филозоф на Западу у последњих десет година, према избору британског магазина „Менс хелт". „Симпсон је научио целу једну генерацију како да се прихвати изазова модерног очинства и победи у томе, мада не увек часно", образложио је часопис у уредничком коментару.

(Капацитети.)

Крајем прошле године у савезним, локалним и другим затворима у САД било је готово 2,3 милиона затвореника, објавила је влада у Вашингтону.

То је највећа затворска популација на свету (Кина, са вишеструко већим бројем становника, има 1,5 милиона затвореника). Америчко Министарство правосуђа упозорило је да су капацитети савезних затвора одавно премашени, а током прошле године забележен је раст броја затвореника од нових 1,9 одсто.

(Амнестија.)

Поводом Дана захвалности (24. новембар), настављајући традицију дугу петнаест година, амерички председник Џорџ Буш поштедео је живот пару срећних ћурки и спасао их рерне. Срећни ћуреће пар ће наставити живот у Дизниленду. Агенције јављају да су „након церемоније на травњаку Беле куће, две националне ћурке, уз полицијску пратњу, спроведене до једног аеродрома у околини Вашингтона, затим смештене у бизнис класу авиона и полетеле ка сунчаној Калифорнији". На сајту Беле куће прецизира се да ће ћурке бити увршћене у Дизнилендову празничну поставу и појавиће се на паради поводом Дана захвалности коју организује Дизнилендов парк. После те свечаности, ћурке ће се до краја живота налазити на Дизнилендовом ранчу.

Истог дана када су помиловане ћурке, у Ираку је погинуло 78 људи, а рањено бар још толико. Нико није амнестиран.

(Стандарди.)

За замену једне сијалице у ЕУ могу вам бити потребни четири радника, три радна дана и буџет од 1.300 фунти. То се догодило свештеницима у Беклсу, у британском Суфолку, који су хтели да замене прегорелу сијалицу у цркви. Али, према прописима ЕУ, за обављање радова на високим објектима нису смели да користе мердевине, него су морали да подигну скелу. За тај посао морали су да унајме четири радника, послови су трајали три дана, а укупно је потрошено 1.300 фунти. (Пиво и сендвичи нису урачунати.)

(Распоред.)

Образлажући зашто на жесток текст Александра Тијанића против њега неће одговарати на Аранђеловдан, председник ДХСС-а Владан Батић је рекао: „Велики је празник и не желим данас да хулим на Бога одговарајући на тако нешто. Зато ћу своју изјаву дати сутра.”

Први демохришћанин Србије, дакле, има дане када хули и када не хули на Бога. Све је то питање распореда.

(Пријемници.)

„Није свако ко уме да се потпише писмен. Не чита се, и то је штета, чак је и опасно. Јењава имагинација, гаси се стваралачки нагон. Постајемо пуки пасивни пријемници, све мање кадри за мишљење, развијање знања и неопходну машту, без које постајемо злочинци. А далековидно мишљење и продуктивна уобразиља данас су нам најпотребнији. Како да се, иначе, извучемо из јаме у коју све дубље упадамо? Годинама се већ строваљујемо. Па, докле ћемо? С друге стране, ту нам је и сиромаштво на леђима, и не само што немамо увек ни за књигу до које нам може бити стало, него немамо ни за хлеб”, каже Јовица Аћин, писац и преводилац, овогодишњи добитник „Андрићеве награде”. **<**